

*Granskning av
årsredovisning
2014*

Kalix kommun

Conny Erkheikki
Auktoriserad revisor

Anna Carlénius
Revisionskonsult

Mars 2015

Innehållsförteckning

2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod	2
2.3.	Revisionskriterier	3
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2.	Investeringsredovisning.....	5
3.1.1.3.	Driftredovisning	5
3.1.2.	Balanskrav	6
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	6
3.1.3.1.	Finansiella mål	6
3.1.3.2.	Mål för verksamheten	7
3.2.	Rättvisande räkenskaper	7
3.2.1.	Resultaträkning	7
3.2.2.	Balansräkning.....	8
3.2.3.	Kassaflödesanalys.....	9
3.2.4.	Sammanställd redovisning	9
3.2.5.	Tilläggsupplysningar	9

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av Kalix kommuns förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2014-01-01- 2014-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2014.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om.

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b).

Vi bedömer den finansiella målluppfyllelsen som god.

Vi bedömer verksamhetsmålen uppfyllelse som god.

Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Under året har kommunen vidtagit inledande åtgärder för att förbereda och anpassa sin redovisning till detta krav från och med år 2015. Inga åtgärder har påverkat resultat- eller balansräkning under 2014 vilket vi anser är otillräckligt i förhållande till god redovisningssed. Bedömning av resultateffekten av övergång till komponentavskrivningar saknas.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed, förutom vad avser RKR 11.4 enligt stycket ovan.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om. Granskning av resultatsammanställning för VA-verksamheten och renhållningsverksamheten omfattas inte av denna granskning.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma. Vårt uppdrag omfattar inte en granskning och prövning om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast ”Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting”. Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktats i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning och våra synpunkter på den version av årsredovisningen Kommunstyrelsen fastställt 2015-03-16.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningschef.

2.3. Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen som enligt 8 kap 18 § KL ska godkännas av kommunfullmäktige.

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen
- Kommunal redovisningslag
- Rekommendationer från rådet för kommunal redovisning
- Fullmäktiges beslut om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Förvaltningsberättelsen beskriver inte hur ekonomin kommer att utvecklas de närmaste åren. Förvaltningsberättelsen innehåller uppgifter om pensionsåtagandet och pensionsmedelsförvaltningen samt balanskravet. Under avsnittet ”Måluppfyllelse” beskrivs och redovisas finansiella nyckeltal som ger uttryck för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Enligt kommunallagens 4 kap skall förvaltningsberättelsen innehålla en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning. I förvaltningsberättelsen redovisas på ett tydligt sätt väsentliga händelser som inträffat under räkenskapsåret. I förvaltningsberättelsen görs en omvärldsanalys kring befolkning, näringsliv och arbetsmarknad. Vidare redogörs för demokrati, mål och viktiga händelser under året.

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under året.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas enligt KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av tabeller och löptext.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen i enlighet med RKR 8.2.

Pensionsredovisning

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1 som en del av uppföljningen av fullmäktiges föreskrifter om förvaltningen av pensionsmedel.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar. Under året uppgick nettoinvesteringarna till 71,1 mnkr, vilket är en ökning med 9,3 mnkr i jämförelse med år 2013. De största investeringsprojekten är en ridanläggning, avloppsledning, Rondell och tryckavlopp i Karlsborg.

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Nämndernas budgetavvikelse samt förändringen från avvikelsen i prognosen per sista augusti redovisas i tabellen nedan:

Driftsredovisning per nämnd, mnkr	Nettokostnad 2014	Budget	Budgetavvikelse
Kommunstyrelsen	82,5	80,1	-2,4
Utbildningsnämnd	329,6	336,2	6,6
Fritids- och kulturnämnden	37,2	37	-0,2
Socialnämnden	365,7	354,4	-11,3
Samhällsbyggnadsnämnden	37,7	36,9	-0,8
Summa nämnderna	852,7	844,6	-8,1

Nämnderna redovisar ett underskott om 8,1 mnkr. Kommunstyrelsen redovisar ett underskott på 2,4 mnkr. Det är främst kost- och lokalvårdsorganisation men även de verksamhetsstödjande funktionerna.

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 6,6 mnkr, detta beror främst på förskola, friskola, skolskjutsar men även att barngrupperna inom förskolan inte varit fulla.

Socialnämndens underskott beror främst på verksamhetsökningar inom individ- och familjeomsorgens placeringar av barn och vuxna, försörjningsstöd och utökningen av nattbemanning och täthet inom äldreomsorgens demensboenden. På socialförvaltningen har projektet attraktiv arbetsgivare medfört 5,1 mnkr i utökad personalkostnad vilket också bidragit till underskottet.

Det är enligt vår bedömning viktigt att det långsiktiga arbetet med att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna fortsätter inom nämndernas verksamheter.

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning om att balanskravet har uppfyllts.

I och med disponeringen av resultatutjämningsreserven (RUR) klarar kommunen det lagstadgade balanskravet för år 2014. Årets resultat efter balanskravsjusteringar visar resultatet på ett underskott på 7,3 mnkr, i och med upplösningen av RUR blir årets balanskravsresultat 0.

Avstämning av årets resultat enligt balanskravets bestämmelser har skett enligt 4 kapitlet i kommunal redovisningslag.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som god.

Vi bedömer utifrån årsredovisningens återrapportering verksamhetsmålen uppfyllelse som god.

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2014:

Finansiella mål, fastställda av fullmäktige i budget 2014	Utfall 2014, ev kommentarer	Måluppfyllelse, kommunens bedömning
Årets resultat i Kalix kommun skall, under en femårsperiod, uppgå till minst 2 % av skatteintäkter och statsbidrag.	0,2 % för året, men 2,1 % för femårsperioden.	Målet har uppnåtts.
Uppföljningen av nämndernas driftfölsamhet samt avvikelse mot budgeterat resultat redovisas vid varje kommunstyrelse sammanträde.	Kommunstyrelsen får efter månadsrapportering ta del av resultatet för alla nämnder. Det genomförs även två delårsrapporter som behandlas av KS.	Målet har uppnåtts.

Kommunstyrelsen gör en sammantagen bedömning att målen för en god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet har uppnåtts.

Vi delar kommunstyrelsens samlade bedömning att de finansiella målen sammantaget uppnås.

Bedömning

Vår granskning visar att resultat är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2014.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

Verksamhetsmässiga mål, fastställda av fullmäktige i budget 2014	Utfall 2014, ev kommentar	Måluppfyllelse, kommunens bedömning
Kalix kommuns skola ska vara kostnadseffektivare än kommungruppens genomsnitt.	För- och grundskolan samt Komvux: uppnått. Gymnasieskolan: ej uppnått	Målet är delvis uppnått.
90 % av Kalix kommuns kunder/brukare skall 2014 vara nöjda med utbudet och inflytandet inom kultur- och fritidsområdet.	Baseras på ett fåtal inlämnade enkätsvar.	Målet är delvis uppnått.
Genom ökad rörlighet mellan verksamheterna skall vikariebeställningarna inom socialnämndens område minska.	Effekterna hinner inte ge fullt genomslag 2014.	Delvis uppnått. Dock redovisas inte detta i siffror.
Kalix kommun skall ha 10 % effektivare energianvändning av el och fjärrvärme 2014 jämfört med 2009.	Energianvändningen är 12,7 % effektivare än 2009.	Målet har uppnåtts.
Ungdomsarbetslösheten i Kalix skall minska med 2 % årligen.	Ungdomar 18-24 öppet arbetslösa: - 17,5 % Ungdomar i programåtgärder: -19,6 %.	Målet har uppnåtts.

Kommunstyrelsen gör en bedömning att man kommer att nå god ekonomisk hushållning i verksamhetsperspektivet.

Vi delar kommunstyrelsens samlade bedömning att målen sammantaget för verksamheten uppnås.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att måluppfyllelsen avseende verksamheten är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2014.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år.

Resultaträkning	Utfall 2014	Utfall 2013
Verksamhetens intäkter	226,6	228,4
Verksamhetens kostnader	-1090,7	-1065,6
Avskrivningar	-52,4	-52,6
Verksamhetens nettokostnader	-916,5	-889,8
Skatteintäkter	692,1	677,5
Generella statsbidrag och utjämning	231,7	219,9
Summa skatter och statsbidrag	7,3	7,6
Finansiella intäkter	6,6	2,8
Jämförelsestörande finansiella intäkter	5,3	
Finansiella kostnader	-10,8	-11,4
Jämförelsestörande finansiella kostnader	-6,6	
Resultat före extraordinärposter		16,4
Årets resultat	1,7	16,4

- Skatteintäkterna har ökat med 14,6 mnkr mellan åren 2013 och 2014, detta har således förbättrat resultatet.
- Generella statsbidrag och utjämning har ökat mellan åren. Detta innebär en resultatförbättring om 11,8 mnkr jämfört med år 2013.
- Verksamhetens intäkter har minskat mellan 2013 och 2014 med 1,8 mnkr. Verksamhetens kostnader har ökat med 25,1 mnkr sedan 2013.

Resultatförsämringen totalt mellan åren 2013-2014 är 14,7 mnkr.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Under året har kommunen vidtagit inledande åtgärder för att förbereda och anpassa sin redovisning till detta krav från och med år 2015. Inga åtgärder har påverkat resultat- eller balansräkning under 2014 vilket vi tycker är otillräckligt i förhållande till god redovisningssed. Bedömning av resultateffekten av övergång till komponentavskrivningar saknas.

Avsättningar för pensioner redovisas i enlighet med bestämmelserna i den kommunala redovisningslagen vilket medför att pensionsförmåner intjänade före år 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar. Noter finns även i tillräcklig omfattning. Överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

3.2.4. Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Bedöm även om konsolideringen av underliggande enheter beskrivits på ett korrekt sätt och att olikheter i redovisningsprinciper mellan enheter beskrivits samt att effekten framgår.

3.2.5. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar uppfyller KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.

2015-03-17